

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Rentola, Aino			
Työn nimi-Arbetets titel-Title The Changing Sovereignty : A Comparison Between the Brezhnev and Clinton Doctrines and the Way They Reflect the Change in the Use and Understanding of the Concept			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-01-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 94
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tämä tutkielma vertaa kahden suurvallan ulkopoliittikkaa - Brezhnev ja Clinton doktriineja. Tavoite on tarkastella, kuinka nämä doktriinit heijastavat sitä muutosta, joka on tapahtunut viimeisen kymmenen vuoden aikana valtion suvereenisuuden, yhden kansainvälisten suhteiden tärkeimmän periaatteen, käytössä ja ymmärtämisessä. Suvereenisuus periaatteella, jokaisen valtion ylimmällä määräysvallalla siihen, mitä sen rajojen sisällä tapahtuu ja niiden rajojen loukkaamattomuudella, on pitkä historia, ja aina se on ollut kiivaan filosofisen keskustelun kohteena. Näiden kiistojen ytimen muodostaa ristiriita, joka vallitsee suvereenisuuden ja muiden keskeisten, joskin uudempien, kansainvälisen järjestelmän periaatteiden välillä. Näitä ovat kansalaisten oikeudet suhteessa valtioon, etenkin ihmisoikeudet ja vähemmistöjen oikeus kansalliseen itsemääräämiseen. Nämä ristiriidat muodostavat tutkimuksen kohteena olevan muutoksen ytimen. Kansainvälisen oikeuden tärkein dokumentti, YK:n peruskirja sisältää rinnakkain kaikki kolme periaatetta. Tutkimuksen ajatuksena onkin, ettei kansainvälistä oikeutta tai suvereenisuutta voida pitää kiistattomana totuutena vaan että ne ovat aina avoinna tulkinnalle. Lain kirjainta enemmän vaikuttaa siitä kunakin aikana vallitseva, voimakkaiden valtioiden tai kansainvälisen yhteisön enemmistön kannattama tulkinta. Brezhnev ja Clinton doktriinit nähdäänkin esimerkkeinä kahta hyvin erilaista aikakautta dominoineista tulkinnoista. Brezhnev doktriini muotoiltiin Neuvostoliiton miehittäessä Tšekkoslovakian keväällä 1968. Puolustaakseen toimiaan neuvostoliittolaiset kehittivät tulkinnan, jonka mukaan todellinen suvereenisuus ei ollut mahdollista kommunistisen valtion ulkopuolella. He näyttivät myös pitävän maailmanlaajuisesta kommunistista yhteisöä jonkinlaisena suvereenina kokonaisuutena. Clinton doktriini puolestaan liittyy Yhdysvaltain operaatiohin Kosovossa vuonna 1999. Se on johdettu suhteellisen uudesta humanitaaristen interventioiden ajatuksesta, ja sen mukaan valtio voi menettää suvereenisuutensa, jos se ei pysty suojelemaan tai tarkoituksella loukkaa kansalaistensa oikeuksia. Molemmat painotukset ovat selvästi nähtävissä ajan kansainvälisissä julistuksissa. Vaikka Clinton doktriiniin liittyy vakavia ongelmia, kuten yleismaailmallisuuden puute ja mahdottomuus ja valtioiden sirpaloitumisen vaarat, ovat kansainvälisessä ilmapölyssä tapahtuneet muutokset, jotka johtivat doktriinin omaksumiseen, kuitenkin todellisia ja pysyviä. Niitä ovat kylmän sodan päättyminen ja sitä seurannut konfliktien luonteen muutos, globalisaatio asettamat rajoitukset valtion perinteiselle vallalle, ja median vaikutus tapaan, jolla ulkopoliittikkaa tehdään ja kansallisia etuja arvioidaan. Lisäksi doktriineja näytti erottavan poliittinen ympäristö, jossa niitä toteutettiin. Vaikka demokraattinen luonne saattoikin tehdä Clinton doktriinista hyväksyttävämmän, teki se siitä myös tehottomamman ja lyhytkestoisemman. Doktriineilla oli myös paljon yhteistä. Tärkein yhteinen piirre oli ideologian voimakas käyttö laittomien toimien puolustelemiseksi. Doktriinit jakoivat myös suurvalloille tyypillisen ajattelutavan ja ajatuksen, jonka mukaan suvereenisuutta voidaan tulkita erilailla erilaisten valtioiden välillä. Vertailussa onkin käytetty apuna monia suvereenisuutta koskevia teorioita.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ulkopoliittikka - Neuvostoliitto - Yhdysvallat suvereniteetti - suurvaltapoliittikka Brezhnev, Leonid Ilich Clinton, Bill			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			